

Övervakningskommittén
för havs- och fiskeriprogrammet

Lägesrapport om genomförandet av havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020

ÖK-sekretariatet

Syfte med behandlingen i övervakningskommittén

Övervakningskommittén (ÖK) ska granska programmets genomförande och framsteg när det gäller att uppnå dess mål. Lägesrapporten ger möjlighet för ledamöterna i ÖK att följa programmet genomförande.

Förväntningar på ledamöterna i övervakningskommittén

Ledamöterna i ÖK förväntas ta del av innehållet i lägesrapporten för att få kännedom om programmets genomförande och för att kunna bidra med förslag på vilka eventuella åtgärder som kan behöva vidtas för att få ett bättre genomförande. På mötet kommer underlaget presenteras i korthet. Efter mötet förväntas ledamöterna återföra relevant kunskap till sina respektive organisationer. Ledamöterna i ÖK kan efterfråga ytterligare underlag som behövs för att kunna följa programmet genomförande.

Bakgrund

Jordbruksverket har tagit fram en lägesrapport för genomförandet av havs- och fiskeriprogrammet, som bland annat visar ansöknings-, besluts- och utbetalningsläget den 5 april 2022. Lägesrapporten ger också en bild av möjligheterna att uppnå målen i programmet. Mot bakgrund av aktuell information ger lägesrapporten även en bild av möjligheten att uppnå programmet mål liksom utsikterna för att nå utbetalningsmål för N+3.

Innehåll

Lägesrapport om genomförandet av havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020.....	1
Syfte med behandlingen i övervakningskommittén	1
Förväntningar på ledamöterna i övervakningskommittén.....	1
Bakgrund.....	1
Sammanfattning av lägesrapporten	4
Inneliggande ansökningar	4
Beviljat stöd	4
Utbetalt stöd.....	4
N+3	4
Temperaturmätning – en bild av genomförandet	5
Temperaturmätning del 1 – Programmet som helhet	6
Temperaturmätning del 2 – Unionsprioriteringsnivå.....	7
Unionsprioritering 1 – Hållbar utveckling av fiske.....	7
Unionsprioritering 2 – Hållbart vattenbruk.....	8
Unionsprioritering 3 – Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken ..	9
Unionsprioritering 4 – Sysselsättning och territoriell sammanhållning (lokalt ledd utveckling).....	10
Unionsprioritering 5 – Saluföring och beredning	11
Unionsprioritering 6 – Integrerade havspolitik	11
Temperaturmätning del 3	12
Utbetalningsmålet N+3	12
Handläggningstider för ansökningar om stöd för projekt- och företagsstöd.....	13
Handläggningstider för ansökan om utbetalning av projekt- och företagsstöd...	15
Information från stödhandläggande enheten på Jordbruksverket.....	16
Ansökan om stöd.....	16
Ansökan om utbetalning	16
Bilaga 1 - Hur förstå temperaturmätningen?.....	16
Antaganden och bedömningar för budgetutnyttjandet	17
Antaganden	17
Beskrivning av begrepp/kolumnrubriker	18
Ansökt stödbelopp av kvarvarande budget	18
Beviljat stödbelopp av totalbudget.....	18

Utbetalt stödbelopp av totalbudget.....	18
Bilaga 2 – Statistik per programåtgärd i kronor	18

Sammanfattning av lägesrapporten

Inneliggande ansökningar

För närvarande finns det 31 stycken, ännu inte beslutade, ansökningar om stöd inskickade. Dessa omfattar sökt stöd om drygt 137 miljoner kronor. Av detta utgör ca 66 % ansökt stöd inom UP 3. När det gäller de inkomna ansökningar återfinns sex ansökningar hos Jordbruksverket, tre ansökningar hos Havs- och vattenmyndigheten och resterande 22 hos länsstyrelserna. För ansökan om utbetalning finns det just nu 48 ännu inte beslutade ärenden, varav 32 handläggs av Jordbruksverket, 3 ärenden av Havs- och vattenmyndigheten och 13 ärenden handläggs av länsstyrelserna.

Beviljat stöd

Hittills har 1 325 miljoner kronor beviljats i stöd (exkl. tekniskt stöd för programmets genomförande, s.k. TA-medel) vilket är en ökning med ca 40 miljoner kronor sedan förra årets lägesrapport från november 2021. Totalt är nu ca 92 % av budget beviljad. Beviljandegraden motsvarar linjär utveckling med ca 95 % för UP 2, 4, 5 och 6 medan UP 1 och 3 är något lägre (87 resp. 92 %).

Utbetalt stöd

Jordbruksverket kan konstatera att utbetalningstakten har ökat för flertalet unionsprioriteringar och är nu högre än vid föregående lägesrapport. Hittills uppgår de faktiska utbetalningarna till nästan 1 070 miljoner kronor, exkl. TA-medel. Utifrån total budget har 74 % av programmets budget utbetalats, vilket är en ökning med 174 miljoner kronor sedan föregående lägesrapport. Utbetalt belopp uppgick då till 896 miljoner kronor. Andelen utbetalt stöd överstiger linjär utveckling för UP 3 och 5 medan UP 1, 2, 4 ligger nära linjär utveckling (62 - 68 %). UP 6 har lägst andel utbetalda stöd, motsvarande 39 % av budget.

N+3

Rekvirerade medel t.o.m. mars 2022 räcker inte för att klara N+3 för 2022. Den senaste rekvisering som skickats till kommissionen motsvarade ca 4 215 t euro. Totalt summerar hittills genomförda rekviseringar till ca 86 519 t euro, vilket är långt ifrån N+3 för året. Prognosen för förväntade utbetalningar som kan ingå i rekviseringar t.o.m. november indikerar ytterligare ca 11 489 t euro. Denna prognos utgår från revisionsmyndighetens växelkurs på 10,70 kr/euro och visar att planerade rekviseringar klarar N+3 med ca 1 926 t euro. Dessutom kan utbetalningarna öka genom fler delutbetalningar, som tyvärr inte kan förutsägas utifrån beviljade stöd.

Temperaturmätning – en bild av genomförandet

Jordbruksverket genomför regelbundet en s.k. temperaturmätning av alla EU-program som myndigheten ansvarar för. Avsikten med temperaturmätningen är att skapa en ”ögonblicksbild” över genomförandet av respektive program. Ambitionen är att temperaturmätningen ska vara lättöverskådlig och möjlig att förstå även för den som inte aktivt arbetar med programmet.

För att följa upp programmets genomförande vid en given tidpunkt måste vi sätta detta i relation till något. Vi har valt att jämföra det faktiska läget för utbetalt stöd, beviljat stöd och ansökt stöd med läget för en linjär utveckling. I praktiken innebär en linjär utveckling att andelen utbetalt stöd, beviljat stöd respektive ansökt stöd är lika stor som andelen genomförd programperiod. Vi antar alltså att lika många ärenden beviljas respektive utbetalas varje månad under programperioden och får på så sätt fram ett riktvärde som vi kan förhålla oss till.

När det gäller färg- och symbolmarkeringen bedöms genomförandet vara uppfyllt (grönt ljus) om det faktiska utfallet motsvarar över 95 % av linjär utveckling, eller delvis uppfyllt (gult ljus) om det faktiska utfallet är mellan 30 – 95 % av linjär utveckling och ej uppfyllt (rött ljus) om det faktiska utfallet är mindre än 30 % av linjär utveckling.

Ytterligare information om hur temperaturmätningen genomförs framgår av bilaga 1 till denna lägesrapport. Av bilagan framgår även viktiga begrepp, antaganden m.m. till syfte att bättre förstå nedanstående tabeller. Bakgrundsdata till temperaturmätningen finns i bilaga 2 (där framgår genomförandet i kronor istället för procent).

Temperaturmätningen består av två delar, en övergripande del och en mer detaljerad del.

Temperaturmätning del 1 – Programmet som helhet

Temperaturmätning del 1 visar programmet som helhet.

Tabell 1 Översikt av havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020.

Unionsprioritering	Utbetalt stöd av budget (%)	Beviljat stöd av budget (%)	Ansökt stöd av ej beslutad budget (%)
UP 1, Hållbart fiske	62 Delvis uppfyllt	87 Delvis uppfyllt	76 Delvis uppfyllt
UP 2, Hållbart vattenbruk	68 Delvis uppfyllt	95 Uppfyllt	N/A
UP 3, Genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken	87 Uppfyllt	92 Delvis uppfyllt	58 Delvis uppfyllt
UP 4, Sysselsättning och territoriell sammanhållning	66 Delvis uppfyllt	95 Uppfyllt	105 Uppfyllt
UP 5, Saluföring och beredning	82 Uppfyllt	97 Uppfyllt	N/A
UP 6, Integrerad havspolitik	39 Delvis uppfyllt	94 Delvis uppfyllt	5 Ej uppfyllt

Programmet fortlöper tämligen väl enligt plan men det finns några åtgärder som inte presterar i enlighet uppsatta förväntningar. Övergripande har programmet en beviljandegrad som ligger i nivå med linjär utveckling för de flesta unionsprioriteringar, förutom UP 1 och UP 3 som har 87 resp. 92 % av fördelad budget beviljad. Generellt är även utbetalningstakten lägre än väntat med undantag för UP 3 och 5. Utbetalt stöd i UP 6 är lågt och motsvarar 39 % utbetalda stöd. Söktrycket varierar stort mellan unionsprioriteringarna främst pga. att det endast är ett fåtal åtgärder öppna inom respektive unionsprioritering.

Det finns behov av en översyn med omfördelningar mellan både unionsprioriteringar och åtgärder för att säkra nyttjandet av programmets totala budget. Behov för finansiella omföringar uppstår både från återflöden från avslutade ärenden som inte nyttjat beviljat stöd, samt onyttjade stöd i avslutade åtgärder.

Temperaturmätning del 2 – Unionsprioriteringsnivå

Temperaturmätning del 2 är på unionsprioriteringsnivå.

Unionsprioritering 1 – Hållbar utveckling av fiske

Tabell 2 Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 1 - Hållbart fiske.

Unionsprioritering 1	Utbetalt av budget (%)	Beviljat av budget (%)	Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)
UP1, Hållbart fiske	62 Delvis uppfyllt	87 Delvis uppfyllt	76 Delvis uppfyllt
Utveckling av bevarandeåtgärder och regionalt samarbete	100 Uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Investeringar inom fiske	98 Uppfyllt	75 Delvis uppfyllt	24 Ej uppfyllt
Nya tekniska lösningar inom fiske	100 Uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Nya former av förvaltning och organisation inom fiske	59 Delvis uppfyllt	59 Delvis uppfyllt	N/A
Samla in förlorade fiskeredskap eller marint skräp	68 Delvis uppfyllt	67 Delvis uppfyllt	85 Delvis uppfyllt
Fiskehamnar, landningsplatser och auktionshallar - Anpassning till landningsskyldigheten	104 Uppfyllt	104 Uppfyllt	N/A
Bevarandeprojekt för att återställa akvatisk mångfald	51 Delvis uppfyllt	95 Uppfyllt	N/A
Bevarandeprojekt för skyddade områden	31 Delvis uppfyllt	98 Uppfyllt	N/A
Permanent upphörande av fiskeverksamhet	15 Ej uppfyllt	15 Ej uppfyllt	0 Ej uppfyllt
System för tilldelning av fiskemöjligheter	100 Uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Tillfälligt upphörande av fiskeverksamhet	93 Uppfyllt	93 Delvis uppfyllt	N/A
Diversifiering inom fiske	38 Delvis uppfyllt	99 Uppfyllt	N/A
Investeringar som höjer kvalitet och mervärde på vildfångad fisk	36 Delvis uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Fiskehamnar, landningsplatser och auktionshallar - Förbättrad infrastruktur	59 Delvis uppfyllt	98 Uppfyllt	N/A
Utveckling av produkter och processer inom fiske	97 Uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Partnerskap mellan forskare och fiskare	88 Uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Kompetensutveckling och informationsinsatser inom fiske	78 Delvis uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A

Ovan framgår en mer detaljerad bild av UP 1 som beskriver läget för respektive åtgärd. UP 1 har flest antal åtgärder inom programmet (17 st). Andelen utbetalt stöd har ökat tydligt inom flera enskilda åtgärder och är delvis uppfyllt för hela unionsprioriteringen (62 %). Åtta åtgärder har uppfyllt förväntade utbetalningar, åtta är delvis uppfyllda och endast en åtgärd har ännu inte uppfyllt förväntade utbetalningar. En låg utbetalningstakt kompenseras till viss del av att beviljandegraden är mycket hög i de flesta åtgärderna. För hela UP 1 är beviljandegraden 87 % av budget och de flesta åtgärderna har fullt beviljat budget. Därmed förväntas mängden utbetalningar att öka framöver. Beviljade stöd justeras löpande för återflöden vilket innebär att stängda åtgärder kan ha ett beviljande som understiger 100 %. De två investeringsstöden får kontinuerligt nya ansökningar och kommer att nå ett högt nyttjande. Inom åtgärden för Investeringar inom fiske förväntas ett högt söktryck utifrån kommissionens förslag till skyddsåtgärder för Östersjötumlare, som kommer att innebära nya investeringsbehov för garnfiskare i Östersjön. Insamling av förlorade fiskeredskap utökades kraftigt vid senaste programändring (+ 15 miljoner kr) och dessa medel är nu nästintill fullt sökta. Åtgärden för nya former av förvaltning och organisation inom fiske tillfördes 3,5 miljoner kr vid senaste uppdatering av nationell handlingsplan och samtliga medel är svarar nu mot nya ansökningar (se bilaga 2). Inom åtgärden för permanent upphörande av fiskeverksamhet (fartygsskrotning) har en ny ansökansperiod startats i februari 2022 som avslutas 30 april. Hittills finns förväntningar om tre nya ansökningar men dessa har ännu inte registrerats som sökta belopp (se bi-laga 2). Åtgärden kommer därför sannolikt inte nyttja fördelad budget och onyttjade medel behöver omföras till andra programåtgärder.

Unionsprioritering 2 – Hållbart vattenbruk

Tabell 3 Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 2 - Hållbart vattenbruk.

Unionsprioritering 2	Utbetalt av budget (%)	Beviljat av budget (%)	Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)
UP2, Hållbart vattenbruk	68 Delvis uppfyllt	95 Uppfyllt	N/A
Innovationsprojekt inom vattenbruk	72 Delvis uppfyllt	92 Delvis uppfyllt	N/A
Produktiva investeringar i vattenbruk	83 Uppfyllt	88 Delvis uppfyllt	N/A
Startstöd för hållbara vattenbruksföretag	90 Uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Miljöinvesteringar i vattenbruk	66 Delvis uppfyllt	94 Uppfyllt	N/A
Kommunal planering av vattenbruk	25 Delvis uppfyllt	99 Uppfyllt	N/A
Djurs hälsa och välbefinnande	56 Delvis uppfyllt	96 Uppfyllt	N/A
Kompetensutveckling och informationsinsatser inom vattenbruk	53 Delvis uppfyllt	98 Uppfyllt	N/A

Andel utbetalningar inom UP 2 har ökat från 52 % till 66 % sedan tidigare lägesrapport. Övergripande kan sägas att UP 2 går enligt plan med undantag för utbetalningstakten. Samtliga åtgärder är stängda sedan senaste programändring och utbetalningstakten förväntas öka väsentligt framöver. Beviljade stöd justeras löpande för återflöden vilket innebär att stängda åtgärder kan ha ett beviljande som understiger 100 %. Återflöden kan omföras för att nyttjas i programmets öppna åtgärder.

Unionsprioritering 3 – Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken

Tabell 4 Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 3 - Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken.

Unionsprioritering 3	Utbetalt av budget (%)	Beviljat av budget (%)	Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)
UP3, Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken	87 Uppfyllt	92 Delvis uppfyllt	58 Delvis uppfyllt
Datainsamling	91 Uppfyllt	91 Delvis uppfyllt	91 Delvis uppfyllt
Kontroll och tillsyn av fiske -stöd till ansvarsmyndigheter	83 Uppfyllt	96 Uppfyllt	0 Ej uppfyllt
Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till privata aktörer	78 Delvis uppfyllt	80 Delvis uppfyllt	14 Ej uppfyllt

UP3 består av 3 olika åtgärder; Datainsamling, Kontroll och tillsyn- stöd till ansvarsmyndigheter och Kontroll och tillsyn – stöd till privata aktörer. Åtgärderna utgör tillsammans en betydande andel av total budget för programmet ger därför stor inverkan på genomförandet i sin helhet. Utbetalt stödbelopp har ökat till 87 % från tidigare 71 % och beviljandegraden har ökat från 86 % till 92 %.

Åtgärden för Datainsamling har en hög andel beviljad och utbetald budget, men ansökta stöd visar att ej beviljad budget ännu inte sökts fullt ut (91 % ansökt). Jordbruksverket har uppmanat den nationella samordningen för Datainsamling att snarast söka resterande belopp av onyttjad budget. Detsamma gäller åtgärden för Kontroll- och tillsyn – stöd till ansvars-myndigheter, där det helt saknas ansökningar för onyttjad budget. Inom åtgärden Kontroll och tillsyn – stöd till privata aktörer är utfallet för antal ärenden lägre än förväntat. Detta kan förklaras av att ansökningar med koppling till spårbarhetssystemet varit färre än väntat. Havs- och vattenmyndighetens regelverk kring spårbarhetssystemet blev försenat och dessutom har potentiella stödmottagare framfört att det länge rådde osäkerhet kring kraven på spårbarhet. De har därmed avvaktat med att ansöka om stöd för sina investeringar. För att öka söktrycket har Jordbruksverket tidigare genomfört riktade informationsutskick till potentiella stödmottagare i Havs- och vattenmyndighetens register. Nu har spårbarhetssystemet varit i bruk sedan

årsskiftet 2018/19 men har ännu inte lett till någon markant ökning av efterfrågan och söktryck inom åtgärden. Jordbruksverket har efterfrågat och erhållit uppdaterade prognoser från Havs- och vattenmyndigheten gällande fördelningen mellan åtgärderna Kontroll- och tillsyn – stöd till ansvarsmyndigheter och Kontroll- och tillsyn – stöd till privata aktörer och justerat budgetfördelningen mellan åtgärderna. Beviljandegraden är därför avsevärt högre än tidigare för privata aktörer men kvarvarande medel i åtgärden har fortsatt lågt söktryck (inkomna ansökningar motsvarar endast 14 % av tillgänglig budget).

Unionsprioritering 4 – Sysselsättning och territoriell sammanhållning (lokalt ledd utveckling)

Tabell 5 Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 4 – Sysselsättning och territoriell sammanhållning, lokalt ledd utveckling (LLU).

Unionsprioritering 4	Utbetalt av budget (%)	Beviljat av budget (%)	Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)
UP4, Sysselsättning och territoriell sammanhållning (LLU)	66 Delvis uppfyllt	95 Uppfyllt	105 Uppfyllt
Förberedande stöd	100 Uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Genomförande av lokala utvecklingsstrategier + Driftskostnader + Samarbetsprojekt	66 Delvis uppfyllt	95 Uppfyllt	105 Uppfyllt

Lokalt ledd utveckling består av tre åtgärder. Åtgärden LLU-förberedande stöd är inte aktuell längre eftersom den enbart nyttjades i den inledande fasen när LLU-områdena bildades. Inom den åtgärden är det inte aktuellt med fler ansökningar och samtliga utbetalningar är redan genomförda. Sammantaget har andelen utbetalt stöd inom åtgärden ökat från 59 % till 66 % och beviljandegraden är hög på ca 95 %. För ansökt stöd av ännu inte beviljad budget finns det ansökningar inne för handläggning som ackumulerat överstiger kvarvarande budget (105 %).

För UP 4 är beviljandegraden god och ligger även fortsättningsvis nära linjär utveckling. Detta är positivt eftersom erfarenheten från tidigare programperiod visat att det tagit lång tid att starta upp LAG-områden innan verksamheten är i full gång. Det är fortfarande viktigt att inte tappa handläggnings- och utbetalningstakt.

Unionsprioritering 5 – Saluföring och beredning

Tabell 6 Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 4 – Sysselsättning och territoriell sammanhållning, lokalt ledd utveckling (LLU).

Unionsprioritering 5	Utbetalt av budget (%)	Beviljat av budget (%)	Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)
UP5, Saluföring och beredning	82 Uppfyllt	97 Uppfyllt	N/A
Produktions- och saluföringsplaner	84 Uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Bilda producent- eller branschorganisationer	21 Ej uppfyllt	100 Uppfyllt	N/A
Saluföringsåtgärder	69 Delvis uppfyllt	98 Uppfyllt	N/A
Beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter	87 Uppfyllt	96 Uppfyllt	N/A

För UP 5 har andelen utbetalt stöd av total budget ökat från 74 % till 81 % sedan föregående lägesrapport. När det gäller beviljandegraden och ansökningstryck är de fortsatt höga och åtgärderna är stängda sedan senaste programändring. Beviljade stöd justeras löpande för återflöden vilket innebär att stängda åtgärder kan ha ett beviljande som understiger 100 %. Återflöden kan omföras för att nyttjas i programmets öppna åtgärder. Det är endast åtgärderna för att Bilda producent- eller branschorganisation, samt Saluföringsåtgärder som behöver öka utbetalningstakten, men kvarvarande utbetalningar motsvarar relativt små belopp (se bilaga 2).

Unionsprioritering 6 – Integrerade havspolitik

Tabell 7 Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 6 – Integrerad havspolitik.

Unionsprioritering 6	Utbetalt av budget (%)	Beviljat av budget (%)	Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)
UP6, Integrerad havspolitik	39 Delvis uppfyllt	94 Delvis uppfyllt	5 Ej uppfyllt
Skydd av havsmiljön	33 Delvis uppfyllt	87 Delvis uppfyllt	0 Ej uppfyllt
Öka kunskapen om havsmiljön	43 Delvis uppfyllt	99 Uppfyllt	99 Uppfyllt

Unionsprioritering 6 för den integrerade havspolitiken har utvecklats väl sedan föregående lägesrapport och beviljandet har ökat från 90 % till 94 %. Däremot finns fortfarande utrymme för ytterligare ansökningar inom åtgärden Skydd av havsmiljön. Havs- och vatten-myndigheten har tidigare aviserat att fler ansökningar var på väg att skickas in, men dessa har ännu inte inkommit.

Jordbruksverket, Länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten har haft en löpande diskussion om genomförandet av UP 6 som resulterade i flera ansökningar. Jordbruksverket kan konstatera att arbetet varit framgångsrikt och att åtgärderna nu fungerar avsevärt bättre.

Temperaturmätning del 3

Utbetalningsmålet N+3

N+3 är något vi ofta talar om i relation till programmets genomförande. Regeln för N+3 handlar i grunden om att man ska eftersträva program med en förhållandevis jämn och/eller hög genomförandetakt. För att säkerställa att så sker har kommissionen gett varje medlems-stat ett finansiellt mål som mäts i rekvirerade pengar för ett givet år. Pengar kan enbart rekvireras efter att ansökningar fått ett beslut om stöd, har genomförts och utbetalats. Först därefter kan Sverige ansöka om att EU-delen av stödet ska bekostas av EU.

I varje EU-program finns en tabell som fastställer ett budgetåtagande för varje år under pro-programperioden. Eftersom havs- och fiskeriprogrammet antogs relativt sent valde man att inte ha något budgetåtagande för Sverige år 2014. Det första budgetåtagandet är därför år 2015. För varje år som passerar ingår Sverige i ett nytt budgetåtagande. Budgetåtagandet ackumuleras över tid för att i slutet av programperioden uppgå till den totala EU-budgeten av pro-programmet. Nedanstående tabell visar det budgetåtagande Sverige har för havs – och fiskeri-programmet:

Tabell 8.1 Totalt bidrag från EHFF som planeras för varje enskilt år (euro)

År	Huvudsakligt EHFF-anslag	EHFF-resultatreserv
2014	0,00	0,00
2015	31 160 959,00	1 988 998,00
2016	15 822 695,00	1 009 959,00
2017	16 079 148,00	1 026 329,00
2018	16 453 293,00	1 050 210,00
2019	16 565 797,00	1 057 391,00
2020	16 864 752,00	1 076 473,00
Totalt	112 946 644,00	7 209 360,00

P.g.a. den sena programstarten hade Sverige inget budgetåtagande för 2014. År 2015 är det första som utgör ett finansiellt mål för rekvirerade pengar. N+3-regeln kräver då att dessa ska vara rekvirerade senast tre år senare. Rekvirerade medel ska år 2022 uppgå till 96 081 892 euro enligt tabellen ovan. Observera att rekvirerade medel enbart avser EU-medel. Det är alltså inte det totala stödet som ges i ett givet projekt eller till en given investering som får avräknas N+3. Hur mycket medel som N+3 regeln kommer motsvara i svensk valuta går inte med säkerhet att säga

eftersom valutakursen mellan euro och svenska kronor varierar. Om N+3 målet inte nås skulle det innebära ett återtag av medel som motsvarar mellanskillnaden mellan faktiska rekviderade medel och det finansiella målet.

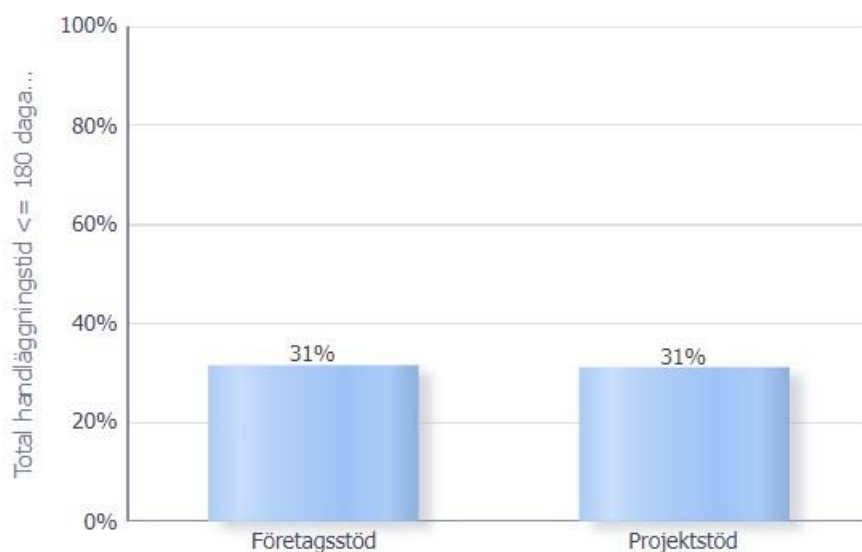
Läge n+3 för 2022 i november 2022	EHFF teuro
Budget 2014–2019 (target amount)	96 082
Utgiftsdeklarerat t.o.m. mars 2022 inkl. förskott	86 519
Prognos (apr - nov 2022)	11 489
Beräknad nyttjad budget 2014–2019 per 30 november 2022	98 008
Target amount minus Beräknad nyttjad budget per 2022	-1 926

Rekviderade medel t.o.m. mars 2022 räcker inte för att klara N+3 för 2022. Den senaste rekvirering som skickats till kommissionen motsvarade ca 4 215 teuro. Totalt summerar hittills genomförda rekvireringar till ca 86 519 t euro, vilket är långt ifrån N+3 för året. Prognosen för förväntade utbetalningar som kan ingå i rekvireringar t.o.m. november indikerar ytterligare ca 11 489 t euro. Denna prognos utgår från revisionsmyndighetens växelkurs på 10,70 kr/euro och visar att planerade rekvireringar klarar N+3 med ca 1 926 teuro.

Efterhand som programmet fortlöper blir det allt mindre marginaler att klara N+3 målet, vilket ställer större krav på att programmet ligger i fas avseende beviljandegrad och utbetalningstakt. Förhoppningsvis är det först under 2023 som N+3 inte nås och beloppet kommer då att motsvara differensen mot totalt nyttjad budget. Denna differens kommer Sverige inte ha möjlighet att nyttja under programperioden.

Handläggningstider för ansökningar om stöd för projekt- och företagsstöd

Målet för handläggningstider för ansökan om stöd är att 90 % av ansökningar om stöd ska få beslut inom 6 månader. Totalt klarar vi detta för endast 29 % av de ärenden som är beslutade hittills sedan programstart. I siffran ingår även ansökningar som kom in under början av programperioden då regelverk och IT-system för handläggning inte var upprättat. Eftersom detta fortfarande påverkar totala handläggningstiderna i programmet kan även sägas att läget ser bättre ut för ansökningar som inkommit därefter. För ansökningar med ankomstdatum från och med 1 januari 2020 har 83 % av samtliga ansökningar en handläggningstid under 180 dagar. Denna förbättring beror delvis på att flera åtgärder stängts och att ärendebalanserna i programmet har minskat successivt under perioden.

Havs- och Fiskeriprogrammets samtliga handläggande myndigheter, beslut om stöd för ansökningar med ankomstdatum 2014-01-01 till 2022-04-05.

Ärendebalanser (antal ärenden) för ansökan om stöd inom Havs- och fiskeriprogrammet.

Programmet öppnades fullständigt för att ta emot ansökningar först i slutet av år 2015. En försenad programstart medförde en anstormning av ärenden när programmet väl startade. Det tog därefter en längre tid för de handläggande myndigheterna att komma till rätta med ärendebalanserna. Jordbruksverket omfördelade medel i programmet och släppte resultatreserven i början av år 2019, vilket syns i figuren ovan.

För närvarande finns det 31 stycken ansökningar om stöd inskickade. När det gäller de in-komna ansökningar återfinns sex ansökningar hos Jordbruksverket, tre ansökningar hos Havs- och vattenmyndigheten och resterande 22 hos länsstyrelserna. Ärendebalanser för ansökan om stöd kommer fortsatt att vara låga och under kontroll.

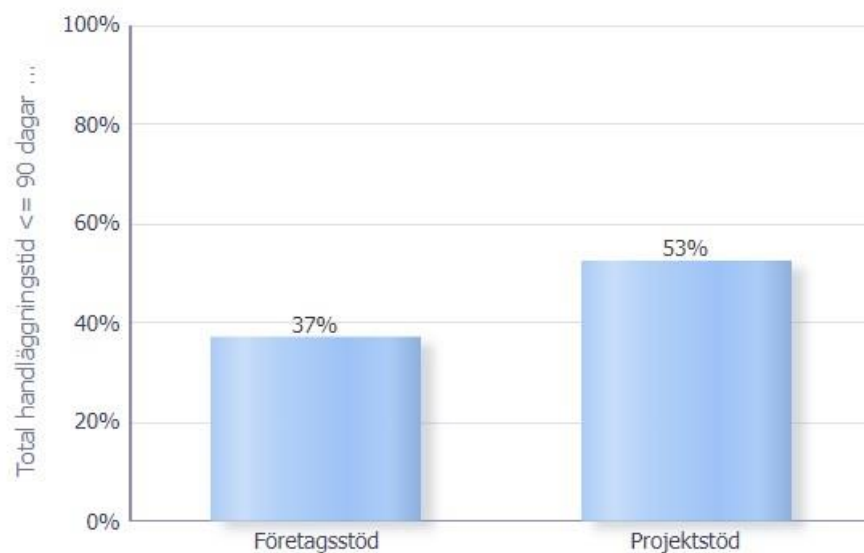
Handläggningstider för ansökan om utbetalning av projekt- och företagsstöd

Diagrammet nedan visar att ärendebalansen för ansökningar om utbetalning inom havs- och fiskeriprogrammet har stigit under 2021 och nästan fördubblats under året. För närvarande finns 48 ärenden som väntar på beslut om utbetalning, varav 32 handläggs av Jordbruksverket, 3 ärenden av Havs- och vattenmyndigheten och 13 handläggs av länsstyrelserna.

Ärendebalanser (antal ärenden) för ansökan om utbetalning inom havs- och fiskeriprogrammet.

Målet är att en ansökan om utbetalning ska få beslut inom 90 dagar. Totalt för alla handläggande myndigheter klarar vi detta för 45 % av de beslutade ärendena. För ansökan om utbetalning med ankomstdatum från och med 1 januari 2020 har 59 % handläggningstid under 90 dagar, vilket tydligt visar att handläggningstiderna förkortats under de senaste åren.

Havs- och Fiskeriprogrammet samtliga handläggande myndigheter, beslut om utbetalning för ansökningar med ankomstdatum 2014-01-01 till 2022-04-05.

Information från stödhandläggande enheten på Jordbruksverket

Ansökan om stöd

Handläggningsläget för ansökan om stöd har under perioden (oktober 2021 – februari 2022) varit kontrollerbar och i balans i förhållande till antalet handläggare (3 handläggare med handläggning på cirka 50 % av arbetstiden). Balansen har dock inte minskat under perioden utan snarare ökat något. Under november och december 2021 var beslut om stöd tillfälligt stoppat på grund av belastning av bemyndiganderamen, vilket är en bidragande faktor till ärendebalansen (tillfälligt stopp sker även nu, från 28 februari och framåt).

Majoriteten av ärendena (25 av totalt 38 ärenden) i ansökan om stöd har kommit i åtgärden Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till privata aktörer. En stor mängd ärenden finns även i åtgärden Samla in förlorade fiskeredskap eller marint skräp (11 ärenden).

Ansökan om utbetalning

Handläggningsläget har under perioden varit extremt pressat för ansökan om utbetalning på Fiskeri- och marknadsstödsenheten. Ärendebalansen har legat på i genomsnitt 47 ärenden per månad under perioden. Det pressade läget beror delvis på att ärendena från årets satsning i åtgärden Samla in förlorade fiskeredskap eller marint skräp hanterades samtidigt som årliga ärenden från Havs – och Vattenmyndigheten i åtgärden Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till ansvarsmyndigheter. 31 december sätts ofta som slutdatum på ansökningar vilket varje år medför högre belastning under oktober – januari.

Handläggarna på Fiskeristöd arbetar dessutom med andra arbetsuppgifter och andra stöd, som till exempel nationella programmet för biodlingssektorn och skolmjölkstödet. Mycket tid har även behövt läggas på bedrägeriutredningar, internkontroller samt expertgrupper. I övrigt arbetar för närvarande fyra medarbetare på Fiskeristöd med framtagandet av den nya programperioden som står högt prioriterat och även interna förberedelser görs för att kunna ta emot ansökningar i den nya programperioden.

Det pressade läget (som pågått under hela år 2021) har inneburit omprioriteringar på sektionen och handläggningen på fiskeri- och marknadsstödsenheten har nu under vintern prioriterats i form av inlåning av handläggare från andra enheter.

Bilaga 1 - Hur förstå temperaturmätningen?

Data till temperaturmätningen är i huvudsak hämtat t.o.m. 5 april 2022 om inget annat anges.

Temperaturmätningen består av två delar, en övergripande del som beskriver läget för respektive UP (tabell 1) och en mer detaljerad del som beskriver läget för respektive åtgärd inom varje UP (tabell 2 till 7).

Antaganden och bedömningar för budgetutnyttjandet

Antaganden

För att kunna bedöma hur genomförandet är vid en given tidpunkt måste vi sätta detta i relation till något. Vi har valt att anta att genomförandet utvecklas linjärt. Vi antar alltså att lika många ärenden beviljas respektive utbetalas varje månad under programperioden och får på så sätt fram ett riktvärde som vi kan förhålla oss till. Vi vet samtidigt att så inte är fallet och det är inte fastställt i programmet att det ska vara en jämn årligt takt, varför detta riktvärde ska användas med försiktighet. Ambitionen är dock att genomförandetakten ska vara hög och överstiga eller ligga i linje med en linjär genomförandetakt.

För att kunna beräkna riktvärdet för ansökt och beviljat stödbelopp används startpunkt för när havs- och fiskeriprogrammet godkändes av EU-kommissionen, vilket var den 17 augusti 2015.

För programmet som helhet så är brytdatum för att bevilja stöd uppskattat till den 1 april 2021. Då ska vi ha beviljat 100 % av den totala budgeten. För utbetalade stöd så är brytdatum den 31 december 2023. Då ska 100 % av stödet vara utbetalt.

Till varje lägesrapport har vi räknat på följande vis:

Eftersom programmet godkändes 17 augusti 2015 så börjar vi räkna nästkommande månad, dvs. september som den första i programmet.

Totalt får vi då XX/64 månader.

Riktvärdet för utbetalt stödbelopp har samma startdatum som ovan men slutdatum är den 31 augusti 2023 (vilket är sista dagen för utbetalning), detta ger totalt XX/96 månader.

Uppnått mål i procent	Bedömning
95–100 procent	Uppfyllt
30–94 procent	Delvis uppfyllt
0–29 procent	Ej uppfyllt

Beskrivning av begrepp/kolumnrubriker

Ansökt stödbelopp av kvarvarande budget

Ansökt stödbelopp grundar sig på vad kunden har uppgett i sin ansökan. Uppgifterna har alltså inte granskats av någon handläggare, vilket innebär att det inte går att säga hur stor del av kostnaderna om verkliga kommer vara stödberättigade. Det kan finnas ansökningar som inte uppfyller stöd villkoren och det kan finnas kostnader som inte är stödberättigade.

För åtgärder där det råder medelsbrist redovisas tomma rutor eftersom ansökningar om stöd för dessa åtgärder förväntas vara obefintligt.

Kvarvarande budget är det stöd som finns tillgängligt och som det kan tas beslut om.

Beviljat stödbelopp av totalbudget

Beviljat stödbelopp inkluderar både EU-stöd och svenskt stöd. Det svenska stödet kan bestå av anslagsfinansiering som Jordbruksverket ansvarar för eller övrigt offentligt stöd som medfinansieras av kommuner, regioner eller annan offentlig aktör.

Utbetalt stödbelopp av totalbudget

Utbetalt stödbelopp inkluderar både EU-stöd och svenskt stöd. Det svenska stödet kan bestå av anslagsfinansiering som Jordbruksverket ansvarar för eller övrigt offentligt stöd som medfinansieras av kommuner, regioner eller annan offentlig aktör. Med andra ord finns samma finansieringskällor här som i det beviljade stödet. I utbetalt stödbelopp ingår slututbetalningar och delutbetalningar. Förskott ingår inte.

Bilaga 2 – Statistik per programåtgärd i kronor

*Ansökt stödbelopp betyder här stödbelopp i ärenden som är under handläggning.

Delåtgärd kod	Delåtgärd	Total budget (SEK)	Utbetalt stöd-belopp (SEK)	Beviljat stöd-belopp (SEK)	Ansökt stödbelopp (SEK)
UP 1	Hållbart fiske	358 614 306	221 124 019	312 855 733	34 665 916
I.14	Utveckling av bevarandeåtgärder och regionalt samarbete	26 903 504	26 903 504	26 903 504	
I.15	Investeringar inom fiske	10 666 853	10 470 659	8 007 311	627 577
I.16a	Nya tekniska lösningar inom fiske	29 486 050	29 486 050	29 486 050	
I.16b	Nya former av förvaltning och organisation inom fiske	8 500 000	5 000 000	5 000 000	3 500 000
I.17	Samla in förlorade fiskeredskap eller marint skräp	35 132 892	23 735 016	23 629 442	9 807 857

Delåtgärd kod	Delåtgärd	Total budget (SEK)	Utbetalt stöd-belopp (SEK)	Beviljat stöd-belopp (SEK)	Ansökt stödbelopp (SEK)
I.24	Fiskehamnar, landningsplatser och auktionshallar - Anpassning till landningsskyldigheten	6 678 876	6 935 683	6 935 683	
I.18a	Bevarandeprojekt för att återställa akvatisk mångfald	49 992 767	25 355 072	47 411 868	
I.18b	Bevarandeprojekt för skyddade områden	37 147 160	11 685 772	36 461 446	
I.10	Permanent upphörande av fiskeverk-samhet	28 040 715	4 160 109	4 160 109	
I.13	System för tilldelning av fiskemöjligheter	5 343 686	5 343 686	5 343 686	
I.9	Tillfälligt upphörande av fiskeverk-samhet	5 285 181	4 914 587	4 914 587	
I.6	Diversifiering inom fiske	5 000 000	1 904 636	4 947 750	
I.22	Investeringar som höjer kvalitet och mervärde på vildfångad fisk	36 494 717	13 026 296	36 494 717	20 730 482
I.23	Fiskehamnar, landningsplatser och auktionshallar - Förbättrad infra-struktur	39 689 842	23 536 599	38 907 517	
I.1	Utveckling av produkter och proces-ser inom fiske	7 828 069	7 625 377	7 828 069	
I.3	Partnerskap mellan forskare och fiskare	4 475 953	3 933 387	4 475 953	
I.4	Kompetensutveckling och informationsinsatser inom fiske	21 948 041	17 107 585	21 948 041	
UP 2	Hållbart vattenbruk	155 986 463	105 513 221	147 458 219	0
II.1	Innovationsprojekt inom vattenbruk	46 392 778	33 306 495	42 782 246	
II.2	Produktiva investeringar i vattenbruk	18 377 259	15 212 426	16 212 426	
II.8	Startstöd för hållbara vattenbruksföretag	20 814 557	18 673 994	20 814 557	
II.3	Miljöinvesteringar i vattenbruk	37 940 803	25 068 563	35 821 986	
II.7	Kommunal planering av vattenbruk	14 749 727	3 681 510	14 559 160	
II.12	Djurs hälsa och välbefinnande	7 114 763	4 004 944	6 831 269	
II.6	Kompetensutveckling och informationsinsatser inom vattenbruk	10 596 576	5 565 289	10 436 576	
UP 3	Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken	662 237 599	575 168 926	611 605 084	29 291 149
VI.2	Datainsamling	342 864 895	312 168 080	312 168 083	27 945 354
VI.1a	Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till ansvarsmyndigheter	273 562 811	227 382 283	262 932 050	
VI.1b	Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till privata aktörer	45 809 893	35 618 563	36 504 952	1 345 795
UP 4	Sysselsättning och territoriell sammanhållning (Lokalt ledd utveckling)	140 000 000	92 580 993	133 070 288	7 306 699

Delåtgärd kod	Delåtgärd	Total budget (SEK)	Utbetalt stöd-belopp (SEK)	Beviljat stöd-belopp (SEK)	Ansökt stödbelopp (SEK)
III.1	Förberedande stöd	2 000 000	2 000 000	2 000 000	
III.3a + III.3b + III.4	Genomförande av lokala utvecklingsstrategier + Driftskostnader + Samarbetsprojekt	138 000 000	90 580 993	131 070 288	7 306 699
UP 5	Saluföring och beredning	63 509 448	52 071 699	61 396 973	0
IV.1	Produktions- och saluföringsplaner	1 414 913	1 184 207	1 414 913	
IV.3a	Bilda producent- eller branschorganisationer	1 826 890	388 804	1 826 890	
IV.3b	Saluföringsåtgärder	9 986 235	6 877 018	9 828 499	
IV.4	Beredning av fiskeri- och vatten-bruksprodukter	50 281 410	43 621 670	48 326 670	
UP 6	Integrerad havspolitik	62 163 750	23 961 249	58 260 441	192 180
VIII.2	Skydd av havsmiljön	27 570 027	9 177 497	23 860 410	
VIII.3	Öka kunskapen om havsmiljön	34 593 723	14 783 752	34 400 031	192 180
	Totalt (exklusive TA)	1 442 511 566	1 070 420 107	1 324 646 737	71 455 944